

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

ELOFIZETESI DIJ: Egész évre . . . 8 ft. — kr. Félévre . . . . . 5 " " Negyedévre . . . 1 " 50 " Lelkészeknek, tanítóknak, kisebb fizetésű hivatalnokoknak, tanulóknak és kisparosoknak negyedévre 1 ft.	Szerkesztőség: a hova a lap szellemi részét illető le- velek és előfizetési pénzek küldendők: Budapest, VIII. Mária-utca 30. Kéziratokat nem küldünk vissza	Megjelen minden vasárnapon. Szerkeszti és kiadja: KADOR SÁNDOR. Egyes szám ára 12 kr.	Kiadóhivatal: Budapest, VIII. Mária-utca 30. Elfogad mindennemű hirdetéseket valamint a nyitárba való közlemé- nyeket árszabály szerint.	Lapunk számára hirdetéseket elfo- gadnak még: Frankfurt: a/M.: Daube G. L. és Ta. Bécs: Mosse Rudolf, Sellenstätt Nr. 2. és Oppeltik A. Stubenbastei Nr. 2. Budapest Valamennyi hirdetési iroda
--	--	--	---	--

Valami a népiskoláról.

„Nunquam dicitur nimis,
quod nunquam satis dicitur.”
Seneca est. 27.

Csak e napokban közölték a lapok, hogy hazánk bíboros primásának iskolai alapítványából: hány község és hány népitanító lón nagyobb kisebb segélyben részesítve: s minthogy a dicső egyházi fejedelem példája országszerte épen a katolikus fő- és alapság között nagyszámú lelkes követőkre talál, — mindenki láthatja: mennyit tesznek hazánkban az egyháziak csak anyagi tekintetben is — a vallásos, a katolikus népiskoláért; e mellett ők már hivatásuknál fogva amúgy is valódi szakférjak tartoznak lenni az iskolában, — habár a modern paedagogia következetes irányzatossággal úgy tesz, mintha a papi ruha egyáltalán megfosztana (?) mindenkit a kellő iskolai szakképzettségtől.

Nem kutatjuk e helyen: mennyit le-hetne, mennyit kellene még okvetetlenül — különféle tekintetknél fogva — tenni a felekezeti népiskolában; azt sem látjuk, hogy nyílt harc volna hazánkban a népiskoláért, ámbar azt sem ignorálhatja már senki sem, hogy a magyar kormányhoz közel álló lapok: évenként — mint valami nagy vívmányt (?) — közlik: hogy mennyivel szaporodott megint az elközösített, a felekezet nélküli népiskolák száma!

A közös iskola ily formán mégis szí-
vós következetességgel hódol katolikus
területen hazánkban, még pedig az egye-
sült szabadkőművesek, vallási nihilisták

védték a protestánsok autonómiáját nem
csak az osztrák páteus, hanem egyéb al-
kotmányos megtámadtatás ellen is; addig
protestáns atyánkfiai épen nem érzék

magukat viszontszolgálatra kö-
telezve, teszem: hogyha katho-
likus iskolák fenntartásáról van
szó; sőt szívesen hozzájárulnak
katolikus nihilisták társaságá-
ban — katolikus népiskolák
elközösítéséhez!

Nálunk ha nincs is nyílt harc
a népiskoláért, úgy mégis van
titokban; csak hogy a harc né-
mileg — — elposványo-
dott!

Tagadhatatlan ugyanis, hogy
a felekezetek tanítóképzéséhez
— — jelenleg még sok szó fér,
s hogy a felekezetek ama joga,
melyet most még a törvény ér-
telmében gyakorolhatnak nép-
iskolánk körül — mindaddig
nagyreszt — illusorius —
míg a tanítók kiképzése érde-
kében nem lép életbe valami
lényeges reform!

Az államnak, a liberalismus-
nak csak hatalmi kérdés — a
népiskola kérdése! Az állam
egyrészt. — — a család, a
szülék, az egyház másrészt jel-
képezik mintegy azt a két anyát
kik egy gyermekért ezivakodva
megjelentek Salamon ítélőszéke
előtt!

Mennyi panasz hangzott fel
csak hazánkban is már a közös iskolák
nagyon veszedelmes hatásairól! Pedig
hogyan csitítanak, tussolnak, pajtáskodnak,
csak hogy a nagy világ meg ne tudja: mi

DULÁNSZKY NÁNDOR PÉCSÉGYHÁZMEGYE PÜSPÖKE.

s az autonómiával bíró protestánsok te-
vékeny közreműködése mellett; s e teki-
tetben tanulságos, hogy míg a magyar
katolikusok annak idején határozottan

az a közös népiskola valójában!? Ki azonban üres frázisoktól el nem kábítatja magát: úgyszólván hányadán van a közös iskolával!

Ez ügy legújabbán fokozott aktualitással bír, kivált mióta a szomszéd Ausztriában — még pedig a Reichsrathban formális indítvány tételével a majdnem két évtized óta installált felekezetlen és vallástalan népiskolai rendszer mellőzése, és a vallásos népiskola életbe léptetése végett!

A nevezetes indítványt egy Lichtenstein herceg tette! Az internationalis zsidó-szabadkőműves sajtó hallatlan dühvel és gyűlölettel neki ront a bátorlelkű hercegre; de majdnem valamennyin túltett a mérsékletével (!?) sokszor kéréző *-jegyző vezércikkíró a „Pester Lloyd“-ban, ki azt fogta Lichtenstein hercegre, hogy marhaistálló-vá (!) akarja indítványával az egész Ausztriát átalakítani. (l. Pester Lloyd f. é. jan. 27. számát). Január 31-ki számában meg úgy vél egy tekintélyes osztrák lap, mely a vallásos népiskola mellett s a magyar (?) oldalról jövő beavatkozás ellen állást foglalt, ártalmatlanná tenni és mellőzni, hogy azt mondja: a főnemesség lakásai (?) szerkesztik — papszakácsnók (!) számára! Hát ez is argumentum a modern osztrák népiskola fenntartása mellett!

Ha már a magyar elvtársak ily módon küzdenek a Lichtensteinféle indítvány ellen, képzelhető: mily nyelven beszélnek még az osztrák liberálisok ugyanerről az indítványról! A mit ezek

közlönyeikben írnak és beszélnek — az — a gyalázások és piszkolódások igazi anthológiája, s nem hagynak fel kétséget az iránt, hogy a ghetto s a valódi embereinek ugyancsak nem kell sem a keresztény erkölestan, sem a keresztény iskola; csak hogy a ki szenvedélyeskedik . . . annak soha sines igaza!

Hogy panaszkodnak különben ezek a liberálisok maguk is az iskola meddősege és drágasága felett! Elvadítja a fiatalságot, rakoncátlaná engedi lenni; a munkakerülő gyermekek száma légio; számtalanok az éretlen gyerkőcöktől elkövetett botrányok és kihágások maga a „reixrat“, kénytelen a diákok megfélemezésére most egy külön törvényt hozni! Mi és ki vadította el ezt a tudomány-szomjas fiatalságot ennyire? A liberalismus és a modern iskola! Ki ne emlékezzen a Lienbacher és Maasen tanár ellen elkövetett deákkihágásokra? S kik vezették félre a diákokat, kik éltek vissza a fiatalsággal? Ugyanazok, kik most tehetetlenül a vallásos, a fegyelmezett iskolarendszer helyreállítása ellen oly eszeveszetten kiabálnak!

Szabad iskolának nevezik őket az iskolát, mely a szülők, a család, az egyház jogait a gyermekekre nézve egyszerűen confiscálta. — s a legégbekiáltóbb kényszert alkalmazta ellenük. A liberalismus egyenlősített fővárost, vidéket, falút, hegyet, völgyet, szegényt és gazdagot; kimondta minden különböztetés nélkül a nyolczévi iskoláztatást.

E mellett jól érezték magukat, a kik az iskola közelében fűtött szobában laktak: míg az iskolától távol lakó ezer és

ezer gyerek nagyon fázott e kötelezett-ségtől; mit törődtek ők a szegény parasztemberrel, hogy micsoda munkaerővel pótolja majd iskolába leszegzett serdülő 13 — 14 éves gyermekeinek munkaerejét!?

A tanuláshoz egész kabbalistikus erőt tulajdonítottak: pedig az osztrák új népiskola el volt hibázva kezdettől fogva, a mennyiben számtalan érdekebe, de leginkább a földművelő nép érdekébe ütközött; csökkentette e néposztály adóképeségét, adósságokba döntötte a községeket s kérdéssé tette a parasztság jövőjét, mert a gyerekeket nagyon elszoktatta a korai munkától.

Ha csak valaki nem helyezkedik a quatre vents d' esprit (Hugo Victor) szerzőjének az álláspontjára, ki egyhelyt azt mondja: „minden helységben van egy világosság, mely világít, és ez az iskolamester, s minden helységben van egy ember, a kizárt világot kifújni törekszik — s ez az ember a — cure (?) — a pap (?)“, ha mondom — valaki nem kizárólag erre az álláspontra helyezkedik — lehetetlen, hogy meg ne értse az erélyes mozgalmat — az osztrák új iskola ellen. A bolondság még akkor is drága, ha ingyért van. hátha még azoknak is pénzökbe kerül, kik bolondságnak ismerik?

Figyelemmel kísérjük a keresztény osztrákok harcát a népiskolaért!

Bobleter Ignác.

TÁRCSA

JUDÁS.

(De Esquilache herceg után.)

**Boldogtalan! Nem érted azt fel észszel,
Hogy bár gazdúl elárulád Urad,
S nem engedék felbontni alkudat,
De lelked üdve még azért nem vész el?!**

**Oh hogyha bánkodón megvallva tetted
Előtte leborulsz bocsánatért,
Megadja Ő, mint másnak is, ha kért,
Megadta! Ám eszedbe ezt nem vetted.**

**A pénz vakított s vágya elfogott;
De vérborítva éget s eldobod,
S rögzöten mégysz halált magadra mérni.**

**Jobb nem születni, mint ily véget érni!
Csókokkal a hogy vétkezél elébb,
Úgy bánatoddal is csak azt tevéd!**

Riesz Gáspár.

Betegség után.

I.

*Megtörve, búsan ott feküdtem
A betegágy párnái közt,
Elöttem minden, a remény is
Gyászos ruhába öltözött. —*

*Alig volt többi bús szívemnek,
A mi még enyhet nyujthata.
Hisz elnyomá benn' a duló kín,
Mi csak előtte szent vala.*

*Rémes, ijesztő álmaimban
Kaján arczával megjelent
S a multaknak romjára ülve
Mutatta: nincs hely oda fent.*

*Csak egy, csak egy hely van számomra:
A sötét néma sírűreg,
Hová mennem kell célt nem érve
S mely az ifjúknak oly hideg . . .*

*De jött egy regnek enyhsugára
S meghozta újra a reményt.
Napok multak, a fájdalom szünt s
Megllett, mit szívem bizva kért. —*

II.

*Érzem erömet visszatérni,
Érzem: az élet újra hív.
Ő lett újból a diadalmas
S új vágyaktól feszül a szív . . .
Ó hányszor vágytam halni olykor.
Ha balga álman rászédett —
Oly édes mostan mégis élni
S bánkodom ama vágy felett . . .*

*Borult az ég, felhői közt nem
Tud utat törni fénysugár
S mégis nekem oly nagyon tetszik
E fényvesztett láthatár . . .*

*Az álmok éve úgyszóintünk —
A valóságot ölelem
S a valók közt csak főleg Téged
Isten, ó édes Mindenem! —*

V. Z.

AZ ÖNZÉS.

Nem hazai termény. Külföldről lett behurcolva, hanem azért meglehetősen acclimatizálódott Magyarországon is; hála a kormány áldástalan működésének!

A magyart még legnagyobb ellensége sem mondja önzőnek, mert nem is mondhatja; inkább ennek ellenkezője áll: annyira jószívű és adakozó, mely közel jár a pazarláshoz.

Honnét tehát a jelenség, hogy az önzés, mint valami kuszó növény körül folyja összes társadalmunkat fölülről lefelé, alulról fölfelé minden oldalról?

Hát ez nem politikai, hanem társadalmi kérdés, és mint ilyen, joggal hozzuk szóba a „Korunk“ hasábjain.

Az önzés: divatos bűn, melyet sokan erénynek tartanak, pedig nem az, hanem csak torzképe az erénynek, a keresztény takarékoságnak.

El közöttünk egy népfaj, mely általánosan ismeretes, vastag önzéséről. Ezen népfaj, újabb időben, a polgári szabadság védelme alatt befurakodott társadalmunk összes osztályaiba, és magával vitte mindenhová ezen ocsmány bűnét. Mert az önzést csak nem nevezhetjük erénynek!

A példa vonz! Nem esoda tehát, ha a keresztények is eltanulták az — önzést.

Ezen körülmény volna egyik oka, az önzés lábrakapásának nálunk is.

A másik pedig a kormányhoz azon példátlanul szemérmetlenül ázótt protektioja, melynél fogva nem csak a kevésbé fontos, de a legfontosabb állásokra is, képteleneket nevez ki. Kik aztán érezve érdemtelen voltukat és tehetetlenségüket, a míg idejük van, iparkodnak kiaknázni kedvező helyzetüket. És miért ne tennék? — gondolják — hisz ott a példa a legfelsőbb körökben, azoknál is az a nóta járja: „Addig élem világomat, míg szél fújja pántlikámat.“

Avagy talán nem igaz, hogy egyik-másik a kormány tagjai közül is iparkodott kihasználni helyzetét?

Ez nem jól van így! Ez az a ráncz, mely a

nemzet orszulatján újabb időben tűnt föl, mint azt a nemzeti kaszinó ünnepi szónoka aposztrofálta.

Valami van a levegőben. Sejtjük minden ember, hogy kedves hazánkat a viszonyok válságos helyzetbe sodorják. Ma-holnap szüksége lesz nagy, igen nagy erőfeszítésre.

Az önző embertől mit várhat a haza? Van-e abban hazaszeretet? Nincs. Saját kényelmét, érdekét, bizony nem fogja a haza javáért fölládozni. Olyan nincs. Elve az: veszzen a haza, csak az ő érdeke, haszna megmaradjon.

A közéletben lépten-nyomon találkozunk a nyomorral. Az önző ember nem érez iránta szánalmat, nincs szíve. És ha megszorítják úgy, hogy ki nem kerülheti az adakozást, akkor oda dob néhány krajczárt a fölöslegből és azt hiszi, ezzel teljesítette a felebarátunk iránti szeretet törvényét. Az a keresztény charitas előtte ismeretlen valami.

Ha már most az ügyek élén ilyen emberek állnak, hogyan boldoguljon akkor a haza?

Igaz! egyik közmondásunk azt tartja: minden embernek magafelé hajlik a keze. De ezen szavakat nem az önzés adta a magyar ember szájába, hanem a józan takarékoság. Egyébaránt ezen közmondás, ha nem is ilyen szavakkal, de ilyen értelemben megvan a német és tót nyelvben is.

Ezelőtt az öregek szoktak lenni oly takarékosak, mely határoz a zsugorisággal az önzéssel. Az olvasó bizonyosan ismer saját körében 70—80 éves aggot, kinek egyik lába már a koporsóban van, mégis annyira fősvénykedik, hogy megvon magától minden kényelmet, folyton azt hajtvá: hogyan fogok megélni holtig. Ezen önzést az agg kor hozza magával, — De most a fiatalok: önzők. Mivé fog fejlődni később? Az, ha valaki gazdálkodik, takarékoskodik és félre tesz valamit öregebb napjaira, nem önzés, hanem okos előrelátás.

Az önző minden előnyt maga részére akar lefoglalni, minden hasznot a maga részére akar összeharcsolni. Másnak semmit sem engedne. És ezt még erénynek tartja, még dicsekedik jóra valósságával.

Az önző előtt a barátság üres szó! Ha fölhasználhatja, kizsákmányolhatja barátját, akkor jól van, de ha nem teheti, akkor nem ismer senkit, még ha vele tett is az illető jót.

Semmi tekintet, semmi szégyen, semmi szent nincs az önző előtt. Önzésének fölládoz mindent. Törődik is az másnak a bajával, csak neki legyen jó dolga.

Kérjük föl valami baráti szivességre egy öreget és egy fiatal, mit fogunk tapasztalni? Azt, hogy tiz egyet közül kilenczben a fiatal tesz kifogást, hogy így meg amúgy, nem teheti. Ezen körülmény szomorú jele az időnek. Hogyan lehetne ezen segíteni?

Ugy, ha nemcsak a kormány, hanem minden egyes iparkodik segíteni az Egyházat abbéli törekvésében, hogy úgy az egész társadalom, mint annak minden egyes tagja térjen vissza a keresztény felebaráti szeretet elhagyott ösvényére.

És akkor — meglesz újítva az ország színe!

Bacsikdy Ágoston.

Egy művész kalandjai Oroszországban.

Három évvel ezelőtt történt. Menter Zsófia asszony, a kitűnő zongoraművész, Itterből, Tirol egy kis falujából Bécsbe ment, hogy innen Varsóba s onnan Pétervárra utazzék. A bécsi orosz konzulátusnál lépéseket tett, hogy egy egészségi bizonyítványt állítsanak ki az ő és titkárnja számára, mert az időtájban Dél-Európában a kolera pusztított.

A konzulátusnál biztosították, hogy erre már nincs szükség, mert a határozat 24 órával előbb megszüntették. A művész elutazott, de Granicza határvárosnál még mit sem tudtak a határozat fölemeléséről és utasaink kénytelenek voltak kiszállani és az állomás piszkos várótermében tölteni az éjszakát.

Hiába volt minden tiltakozás. A vámhivatalnok lehető udvariassággal tudatta, hogy a rendeletek szigorúak és kemények, és hogy azok be nem tartása állásába kerül.

EGY KIS KRITIKA

— A „Korunk“ eredeti tárczája. —

Ismerek egy mindenki által tisztelt és tekintélynek ismert úri embert, a kinek anynyi tőkéje van szellemi girákban, mint Rothschildnek pengő aranyokban, azzal a különbséggel, hogy míg Rothschild szorgosan forgatja pénzét, addig ő — elég kár — elrejti szellemi kapitálisát; pedig, jó Isten, mennyit használhatna vele. Nem azért van a gyertya... Most veszem észre, hogy majdnem tilos területre léptem. Ezennel visszavonulok, szem előtt tartva az arany igazságot: varga (csak kis betűvel), ne tovább a kaptafánál! És ez a tiszteletreméltó, tapasztalt, kristályozódott nézetekkel bíró úri ember, a kath. hírlap-irodalomról lévén szó, úgy nyilatkozott, hogy a kath. írók első hivatása volna argus szemmel kísérni a lib. sajtót, s annak gonosz termékeit még melegében kellene megczáfolni. Prestanter! kiáltok fel tulajdon szavaival. Contrarius contraria, vagy a mit Ő szentsége XIII. Leo pápa így fejezett ki: iratok ellenében iratokat. Rövid, de annál tartalmasabb program. Ha Tirteus harcra hevítő szavával rendelkezném, megszólalnék, hogy tette buzdítsam a sok tétlenül roszdásodó tollat. Mert él bennem a remény, hogy összetartó közös akarattal, ha nem is rögtön, de mégis csak vissza lehetne vívni az ellentábor által elfoglalt tért.

Ambár arra nem akarok elég szerénytelen lenni, hogy ama tapasztalt úri ember által körvonalozott teendőt magamra is értem mégis ilyesmire vállalkozom, egyszerűen azza. igazolva magamat: gutta cavat lapidem,

Hogy az igazság útjáról a merev tagadás terére átcsapott ész az ellenmondások és következetlenségek mekkora labirintjébe képes bonyolódni, élő tanú rá B. Zs.*-nek „Koszorúban“, a Petőfi-társaság volt hivatalos közlönyében megjelent cikke. (1886. 5. sz.)

Mint illik a vallástalan liberalizmus dicső apostolához, mindennek előtt dicsőítő éneket zeng a lib. tanmódszernek, dicséri a tanárját tekintélynek el nem ismerő tanítványt, azután átcsap a vallás terére: „A társadalomnak nagy szüksége van tekintélyre, vallásra, a szokásokra, melyek az erkölcsök őrei, támaszai. Bármennyit haladjunk, el kell ismernünk, hogy a megrendülő (?) tekintélynek joga van kitűzni a keresztet és keresztet háborút indítani ellenünk. A civilizatio, vagyis az észszerű (!) elnyomja, háttérbe szorítja a kedély kedves (és — kiegészítve a cikkíró gondolatát: nem észszerű) szükségleteit, t. i. a vallás szép és fenséges családásait, a családi, nemzeti rend és fegyelem apró, de ezerféle kötelekeit. Mindezekből csak kevés bírja

* Nomina sunt odiosa.

kiállani az észszerűnek kegyetlen tűzpróbáját. Uralmuk jó részben a kedély és megszokás jogán alapszik.“

Rettenetes szönyeteg mondások! — A helyes útról kiszökkent, s magát mindenáron igazolni akaró észnek valódi szörnyszülöttei!

Először lássuk, mit is mond.

A pozitív vallás viszonylagos szükségességét, jogosultságát elismeri ugyan nagykegyesen, de nem tartja „észszerűnek“, mivel az a liberális világosságtól illuminált esze szerint egyedül észszerű civilizationnak kegyetlen tűzpróbáját nem állja ki (?), és jó részben csakis a kedély és megszokás jogán alapszik. A vallás szükségességét csak annyiban látja, jogosultságát csak annyiban ismeri el, a mennyiben az, mint erkölcsök őre, a rend és közbiztonság fentartója lép fel. Más szóval: kell vallás, hogy az emberek a létért küzdő vadállatok módjára egymásnak ne essenek, hogy a szegény meg ne támadja a gazdagot, az erősebb ne bántsa a gyengébbet, kell a vallás B. Zs. úrnak merő önzésből, hogy pénzes tárczáját el ne követeljük, ha tartalmára esetleg valakinek szüksége támadna. Ezen merőben önző czéi n kívül szerinte csak annyiban jöhet még tekintetbe a vallás, a mennyiben a kedélynek kedves, ámbar épen nem észszerű szükségletként szerepel. E szerint előtte a vallás nem több kellemes költeménynél, a

A többi utasok passzusait és holmiját hamar átvizsgálták s miután azoknak volt egészségi bizonyítványuk, néhány órai késés után tovább mehettek.

Menter asszony kétségbe volt esve!

Haragosan járt föl és alá perronon, midőn hirtelen mentőangyal képében előtte állott a varsói — rendőrfőnök, a ki maga is csodálkozott, hogy a hirneves művésznőt its találja.

— Milyen meglepetés! — kiáltott a rendőrfőnök. — Mit keres itt, asszonyom?

Menter asszony előadta a dolgot, de oly heves és elkeseredett modorban, a mely nem igen vált dicsőségére az orosz policziának.

— Nos asszonyom, hisz ez épen nagyszerűen jött! — szólt a rendőrfőnök.

— Vajjon mennyiben nagyszerűen?!

— Én is egy igen kellemes küldetésben vagyok itt. A graniczai új templomot ma szentelik föl, s ennél önnek is jelen kell lenni, annál is inkább mivel ma este kitérő mulatsággal kezdődnek az ünnepségek!

— Nos, hát én nem megyek oda!

— De az istenért, mit fog csinálni a piszkos pályaudvarban?

— Dühöngeni fogok! . . . Megkísértem az alvást, de holnap reggeli vonattal okvetlenül, érti, okvetlenül tovább kell utaznom, mert varsói hangversenyemet nem lehet elhalasztanom.

— De egészségi bizonyítvány nélkül úgy sem mehet tovább!

De muszáj! Érti!

— Tehát ön csakugyan Itterből jön?

Igen!

— Hol van az?

— Tirolban, Innsbruck mellett!

— És ön nem volt sem Olasz-, sem Franciaországban.

— Nem!

— És egyáltalán nem volt olyan helyen a hol kolera van?

— Nem voltam!

— Megesküszik erre?

— Természetesen!

— Tehát esküdjék meg!

— Esküszöm!

A rendőrfőnök kieszközölte a művésznő nevére az utazhatási engedélyt, de titkára ott rekedt Graniczában.

Oroszországban idegen útlevéllel csak hat hónapig szabad tartózkodni. A ki tovább is ott akar maradni, az köteles orosz passzust váltani, mert ellenkező esetben végtelen sok kellemetlenségnek van kitéve.

Menter asszony erről a törvényről nem tudott semmit, s egy napon Pétervárról Berlinbe akart utazni. Ugyanegy vonalon utazott vele Mihály nagyherceg és Denischev herceg is.

Ez utóbbit Menter asszony jól ismerte.

Wirballen állomáson az utasoktól elkérték passzusait és Menter asszony és titkárja nem utazhattak tovább, mert útlevelük nem volt láttatva tartózkodási engedéllyel.

Hiába lépett közbe Denischev herceg, nem használt semmit.

Menter asszony végre Mihály nagyherceghez fordult.

— Sajnálom asszonyom, nem tehetek semmit! — mondá a nagyherceg. Ha nekem nem volna passzusom, én sem utazhatnék tovább!

Menter asszony táviratozott Groesser pétervári rendőrfőnöknek, de válasz nem érkezett.

Ha a művésznőt valaki megkérdezte volna most: Mit csinál asszonyom? ismét azt felelte volna, hogy dühöngök!

Egy éjet töltöttek a hideg fagyos várteremben.

Másnap reggel a titkár bement a piszkos rongyos faluba s véletlenül egy borbélyhoz tért be borotválkozni.

A borbély tudta már, hogy mi történt Menter asszonnyal és titkárjával s ajánlkozott, hogy átszállítja őket a határon.

— Hogyan? — kérde a titkár.

— Természetesen gyalog és késő éjjel!

— Jó! Majd meggondolom a dolgot!

— Lesz elég idejük magukat elhatározni valamire, mert legjobb esetben három hét múlva indulhatnak el innen! — szólt a borbély.

Ez kétségbeejtette a művésznőt. Még két táviratot küldtek el és elhatároztak, hogy ha erre sem jön meg a választ, gyalog mennek át a határon.

De 48 órai várakozás után mégis csak megkapták a petervári rendőrfőnök sürgönyét, melyben ez az egy szó állt:

Meget!

Ez az egy szó okozta a legnagyobb örömet Menter asszonynak egész életében.

KÉPEINKHEZ.

Mai számunk két képet hozt. olvasóinknak: az egyik a pécsi egyházmegye általános tisztelt püspöke nagyméltóságú Dulánszky Nándor úr arczképét és egyik nagyszerű alkotását, a pécsi székesegyházat azon állapotban, melyben mostani püspökének fejedelmi bőkezűsége s korlátlan buzgalma helyezte.

A pécsi egyházmegye minden tagja, de az ország minden részében nagy számban levő tisztelői bizonyára örömmel fogadják Dulánszky Nándor Ó nagyméltósága arczképét, mint azon férfiak egyik jelesebbjét, kik magas egyházi állásukat isteni ihletéssel töltik be, kik az életen átvezetik hűveiket örök rendeltetésük felé; az élet pedig kétes sikerű küzdelem, ha vezéreink nem állanak ott, hol lelkesedésre van szükség a diadal kivívására. Dulánszky Nándor pécsi püspök elsők között áll, ki mint a nagy eszmék, az erkölcsi szép es jónak lelkesedett pártfogója önlelkésével ragadja korát magával. Irodalom, művészet, költészet papíron, érzeben és kőben ő benne talált nemes maecenást, miről a pécsi székesegyház is tesz legtényesebb tanúságot.

A pécsi székesegyház mai fényében nem csak az egyházmegyének díze, de egyik bámulatra méltó gyöngye a hazai vallásos kegyeletnek; vaj ha felébredzene újkor ama magaslatos vallásköltészeti kort, melyben a legegyszerűbb iparos szíve mélyéből meríté eszméit, ha az Istenházához járult munkájával.

melyet egyik-másik, B. Zs. úrnál tetemesen kevésbé felvilágosult kedély olvasgat s abban esetleg örömet látja. Hogy ez a következtetés nem valami auxesis, mutatják saját szavai: . . . a kis Jézus gyönyörű mondája (!?) magunkat is elbájos, ámbar csak olyan költemény az is, mint Herkulesé.

Hogy a tudós cikkerő vallási dolgokban milyen privát meggyőződésre jutott, s hogy ez a meggyőződés mennyire egyezik meg a tárgyilagossággal, most nem célozom vitatni, legfőleg eszembe jutnak a zsoltozás szavai: „Mondá az esztelen szívében: nincs Isten“, s csak a fényesen logikátlan logikájára volna némi szerény megjegyzésem.

Az eddig mondottakból nyilvánvaló, hogy a liberális bölcsekedő egyrészt észszerűlennnek találja a vallást, mely nem képes kiállni az övéhez hasonló lángelmék kegyetlen tűzpróbáját, de másrészt, az előbb említett önző okoknál fogva, mégis szükségesnek és így terjesztendőnek találja azt. A mi mászóval annyit jelent, hogy a vallás önmagában véve, mint vallás, nem bír jogosultsággal, mert hisz az csak a műveletlen észnek aberrációja, érzéki csalódáson alapul, mint a sónak délibábja, a tengerek fata morgánája, de mivel a társadalomnak szüksége van vallásra, mert a nélkül egy óráig sem állhatna fel, az erkölcsök őré, a társadalmi rendentartóját, a vallást, mint szükséges

rosszat, fentartandónak találja. Tehát ebből kifolyólag akarja és kívánja, hogy a pozitív vallás papjai. — kikerül, mint tanult férfiakról, következetesen fel kell tételeznie, hogy a vallás „észszerűtlen csalódásaival“ (?) már rég leszámoltak (?). — jámbor képet vágva, buzgón, lelkesen hazudják (?), hogy van Isten, halhatatlan lélek és számadás. Gyönyörűsége logika! Drótozni való logika! — mondaná valaki. Tisztelt bölcsekedő uram, ha ön oly mélyen van áthatva a vallás objectív jogosulatlan-ságáról, ha tudja, hogy „örök természeti törvények szerint foly le életünk, melyet se Jupiter vagy Baal, se Jehova vagy magyarok istene (sic!) nem szokott megváltoztatni“, ha oly biztosan tudja, hogy „az úgynevezett (!) gondviselés senkin sem segít (?), és ha ön a vallástalan liberalismus apostolának csapott tel: akkor, félre téve minden relativ szükségességet, minden önző cél, föltétlenül az volna eljárása, hogy először is nem volna szabad elismerni a létező Isten nélküli vallás jogosultságát, és így, mint tizenhárom próbás liberalisnak, nem volna szabad beleegyezni a valláshirdetésébe, másodsor nem volna szabad útját állni a vallástalan liberalismusnak, mint egyedül való, egyedül jogosult vallásnak, hanem úton és útfélen teletorokkal kellene hirdetni vallás-

tan elveit. Ugy bizony! Mert ilyen módon az öndicső (?) vallástalan elveit, a nagytömeg kizárásával, maga és hasonzorú szájára: monopoliumnak akarja megtartani. Már pedig önhöz, mint a liberalismus apostolához, nem illik azt kívánni, hogy az a sajnálatraméltó nagy többség, a mely filozofálás útján nem tud arra az Isten nélküli állápontra jutni, mondjam, hogy az a nagy többség, merő önzésből, továbbra is holmi vallási dolgokkal butítottassék, vakítottassék (??). De mivel azt mégis kívánja, akkor ön — ne tessék rossz néven venni — tulajdon elvei szerint nem liberalis, ezt a címet csak bitorolja. És ime ez az, quod demonstrandum erat.

Az üdvös tanulság ebből az, hogy a kinek esze egyben téved, tévedhet az másban is.

Még egyet. Eszembe jut Bougand szava: „Az ember szeretet, mely Istent keresi, hogy kielégítést találjon; Isten szeretet, mely az embert keresi, hogy szintén kielégítést találjon, és így Isten és ember két egymást kereső szeretet. Már most sejtethetjük mi az igazi vallást: a ma főséges templom az, melyben e két szeretet találkozik.“ Istent bölcsekedő rideg észszel, szív nélkül nem lehet megtalálni.

Varga Mihály.

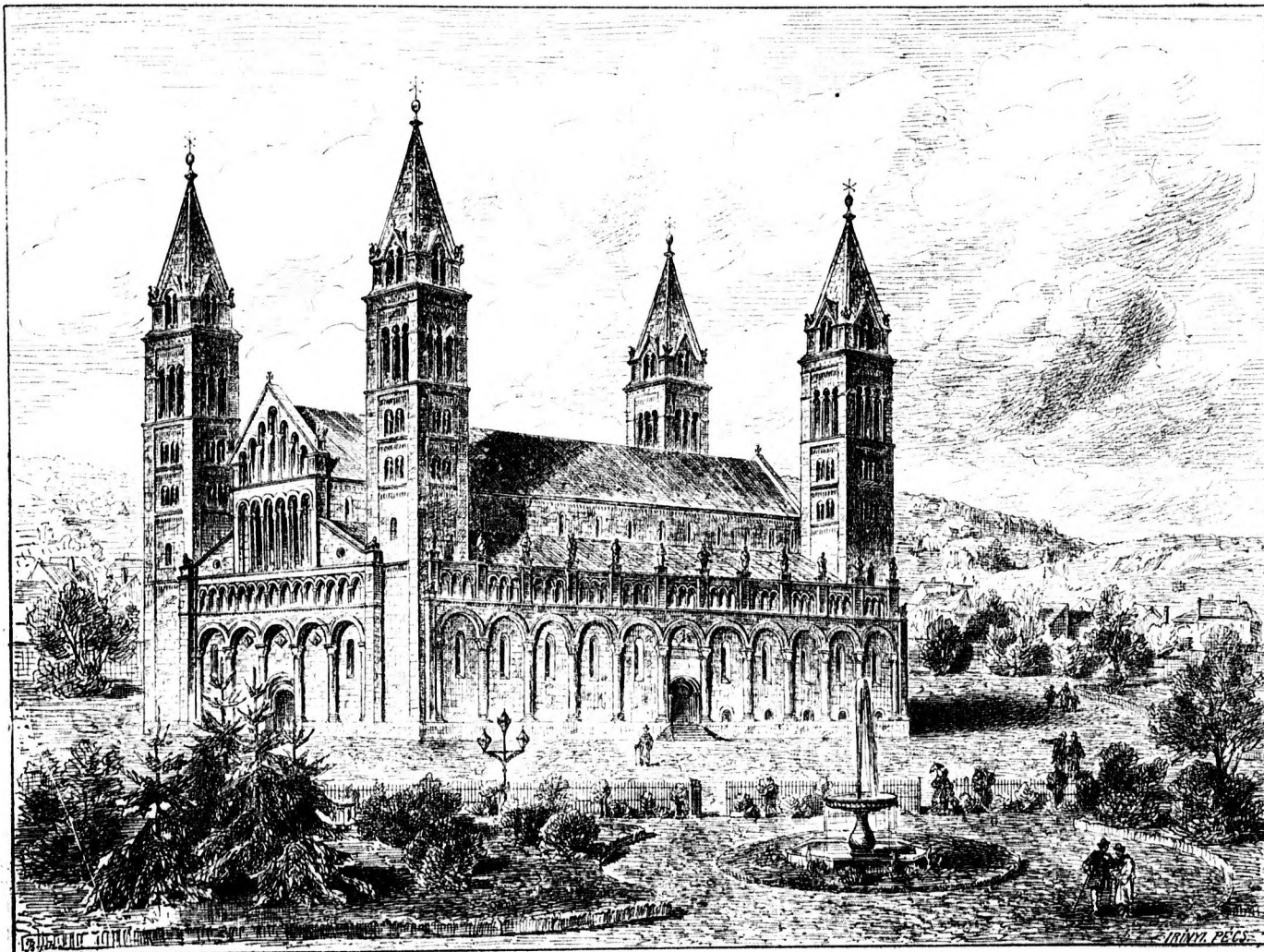
IRODALOM.

Megrendelési felhívás Százszorszépek az egyházi költészet mezejéről című szemelvénygyűjteményre. Midőn 1883-ban „Kath. vallásos költészetünk a jelen században” című művem a honi sajtó elismerő nyilatkozatait kiérdemelve megjelent, már akkor foglalkoztam azon gondolattal, hogy említett művem kiegészítésül egy válogatott tartalmú anthológiát fogok közrebocsátani. Tervemet néhány hónap múlva tett követte s a gazdag gyűjtemény mélt. és ft. Sujanszky Antal praelatus és ft. Szida Viktor urak által eszközölt szakszerű átnézés után, már teljesen sajtó alá volt rendezve, de megjelenésének különböző körülmények útját vágta. A kedvezőtlen körülmények megszűntével elérkezettnek látom az időt arra, hogy a

makra. A mű körülbelül 20—24 ívre fog terjedni. Megjelenési ideje folyó évi április 25-ike. A megrendeléseket f. évi márczius hó 15-ig kérem beküldeni. Gyűjtők 8 megrendelő után tiszteletpéldányban részesülnek. A mű árát 1 frt 20 krban szabtam meg. Áldozatok erga 6 sacra is megrendelhetik, mely nyilván bizonyítja, hogy nem haszonlesés, hanem az egyházi költészet iránti érzet lelkesedés ösztönzött e gyűjtemény kiadására. — Miskolcz 1888. február 10. Babik József, alsó-miskolczi segédlelkész.

Olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk a „Religio” „Közművelődés” „Veszprémi Közöny” „Jézus szent Szive Hirnöke” „Egri Néplap” című lapokat, melyek velünk egyet-értve küzdenek a hitközönyös világban.

jövedelmeit régi és új könyvek, folyóiratok és értékes kéziratok, oknyomozó kulfők vásárlására fordította. Eközben azonban nem feledkezett meg a jótékonyág gyakorlásáról sem. Somogyi Károly 1811-ben született Szegeden. Eleinte a katolikus irodalom terén buzgó munkásságot fejtett ki, előrehaladott éveiben azonban szeme világa meggyöngyülven, irodalmi tevékenységét abba kelle hagyta. 1859-ben a pozsonyi társas káptalanban kanonokká lett, majd Esztergomba került, hol élete végéig maradt. Volt egy ideig a Szt.-István társulat alelnöke. Nagy összegű alapítványokat tett egyes fővárosi intézetek gyarapítására. Mint esztergomi kanonokot érte szülővárosának, Szegednek pusztulás, mely 1879-ben a hullámok áldozata lón. Somogyit mélyen megrendítette a nagy magyar város szomorú sorsa s hogy ő is

A PÉCSI SZÉKESEGYHÁZ.

HETI KRONIKA.

Somogyi Károly kanonok meghalt.

magyar egyházi költők műveinek színét-javát a mélyen tisztelt közönségnek gazdag választékban s érdekes elrendezésben bemutassam. Hangatos szólamok helyett közlöm a gyűjtemény felosztását: I. A háromszemélyű Egy-Isten. II. Jézus Krisztus. III. A boldogságos Szűz-Anya. IV. A szentek életéből. V. A küzdő egyház. VI. A honszeretet. VII. Az ember. VIII. Az élet. IX. A természet könyve. X. Egy-veleg. E csoportosításból is megítélhető, hogy ily színezetű gyűjtemény régóta nem jelenvén meg a magyar könyvpiaczon, különösen azokra nézve, kik a vallásos költészetet kevésbé ismerik, de művelt érzékek magasabb igényei nemesebb szellemi gyönyör után sóvárognak, e gyűjtemény az ujdonszerűség varázsával fog hatni s ezenkívül a legmegtehetőbb ajándék lesz születés-, név- és ünnepnap, valamint bérnapi alkalmak

Somogyi Károly apátkanonok, a magyar tudományos akadémia tagja, a szegedi Somogyi-könyvtár alapítója és adományozója, f. hó 20-éjjel elhunyt Esztergomban. Somogyi Károlyllyal a magy. kath. klerus egyik legérdemesebb tagját veszti el. Egész élete buzgó vallásosságban, a tudományok szeretetében s bennük való elmélyedésben, és zajtalan, de gazdagon gyakorolt jótékonyágban tölt el. Alig van főpapjaink közt egy is, kinek szeretete a tudományok és irodalom iránt oly nagy, szinte szenvedélyes lett volna, mint Somogyié. Elvonulva esztergomi magányába, egyszerű, visszavonult életet élt, akár egy szerzetes, megvonva magát minden kényelmet, de a helyett összes és jótékony

hozzájáruljon a rekonstrukció művéhez, dus-gazdag könyvtárát, melyben rendkívül sok becses és ritka mű van. Szegednek ajándékozta.

Harmadik zarándok út Rómába. A budapesti menetjegy-iroda által április 8-iki indulással rendezett társas római körutazás zarándok-tagjait, mint értesültünk, b. Stockinger úr fogja vezetni. Valószínű, hogy az illetők megnyerik dr. Schlauch Lőrincz püspök úr ő exelja pártfogását, egyidejűleg velük fog Rómában jelen lenni. Ekkép a III. magyar zarándoklat is tekintélyes lesz.

Árvizek. Egész télen át aggodalommal néztek a tavasz elé azok, kik ismerik Magyarország folyóvizeinek természetét, mert a decemberi rendkívüli erős hideg, majd a rákövetkező olvadás, a mit rövid néhány nap alatt ismét szigorú tél váltott fel, a mi megtartott egészen

márczius elejéig, rendkívülivé tették a folyamokon a jégképződést, úgy hogy csak akkor volt várható a rendes lefolyás, ha az olvadás lassan kezdődik és egyenletes marad. De az nem így történt s így a folyamok mentén mindenütt beállott az árviz-veszedelem. Lapunk szűk kerete nem engedi, hogy mindazon helyeket felsoroljuk, hol a víz kiöntött.

Nagyheti ájtatosságok. A Ferencziek templomában márczius 25. vasárnap reggel 8 órákor barkaszentelés lesz, utána ünnepélyes nagy misével. Szerdán, csütörtökön és pénteken d. u. 4 órákor lamentációkat énekelnek. Csütörtökön és pénteken reggel 8 órákor, szombaton pedig reggel 7 órákor kezdődnek a szertartások. A feltámadási körmenetet szombaton d. u. fél 5 órákor tartják meg. Husvétvasárnap és hétfőn a rendes órákban tartanak istentiszteletet, 6 órákor tót, 8 órákor magyar és 10 órákor német prédikációval. D. u. 3 órákor létánia. — A szerviták templomában a pálmászentelés e hó 25. vasárnap d. e. fél 10 órákor lesz, s utána 10-kor nagymise. Szerdán d. u. 4 órákor Jeremiás siralmi, csütörtökön d. e. 9 órákor nagymise és gyászszertartások, pénteken a szertartások d. e. 9 órákor kezdődnek, 10-kor szentségkitétele, utána prédikáció. d. u. 4 órákor lamentációk, este 7 órákor a szentség betétele, szombaton reggel 6 órákor szentség kitétele, 8 órákor szertartások kezdete, fél 10 órákor nagymise s este 7 órákor feltámadás. Vasárnap és hétfőn, mint rendesen, d. e. nagy zenémise tartatik.

Nagyilekű Maecenas. Troll Ferencz, pápai trónálló, pécsi székesegyházi kanonok, a pécsi kath. Legény-Egyletnek 1887-ben, az egyesületi ház restaurálása alkalmával 2000 forintot adományozott. A városi polgárság és az érdekeltek elhatározták, hogy ünnepélyes fáklyásmenettel tisztelik meg az adakozót. De a jótékony főpap, kinek szerénysége és visszavonultsága nem engedte meg, hogy ily ünnepélyességekkel a közfigyelmet magára vonja, a megtiszteltetés ellen tiltakozott. A pécsi kath. Legény-Egylet ilyen formán nem is nyílt alkalm a jótéteményért őszinte háláját kifejezni. De a nagyilekű jötevő nem is várt erre. Csak újabb alkalmat keresett, hogy jóakaratóról az egyletet ismét meggyőzze. Újév napján az egyleti bizottság tisztelet nála és meleg szavakban nyilvánította ő méltóságának forró háláját. És ő méltósága azzal lepte meg ismét a tisztelgőket, hogy még adni fog az egyletnek újabb annyi, a mennyit már adott!

A pécsi kath. Legény-Egylet f. é. január 29-iki gyűlésén elhatározta, hogy ő méltósága szobrát helyezik el a teremben. A szobor ünnepélyes leleplezése a legközelebbi gyűlésre van kitűzve!

Üdvözlégny nagyilekű főpap! kinek jótéteményei megszámlálhatatlanok. Üdvözlégny nagy író, költő, szónok és hazafi! A te adományaid kimagaslának mindenk fölötte a hazá oltárán! A te kezeidet áldják a város özvegyei árvái! Évek óta enyhited a város és a megye nyomorát! A te kezeid elhatnak az egyház-megye minden kis falujába! Üdvözlégny, áldott légy a síron túl is!

Katholikus hitélet vidéken. Sinégh Györgyné róm. kath. olvasókört alakított, — ezélja kizárólag a kath. szellemű olvasmányok terjesztése, szegények ápolása, szóval egymás-közi buzdítás a szent hitünkben. Legőszintébb örömmel fogadjuk e hírt s nagyon le volnánk kötelezve, ha az ország bármely vidékéről a kath. hitélet fejlesztése ügyében előforduló mozgalomról tudósítást nyernénk.

A szent-istván társulat folyó hó 22-én tartott közgyűléséről jövő számunkban adunk tudósítást. Gróf Apponyi Albert elfoglaltsága miatt leköszönt elnöki tiszteről.

Végre valahára bevégződött Nyiry Aladár ügye, a kit a törvényszék háromévi börtönre ítélte. **Az oportoi** (portugal) színház előadás közben leégett, eddig 100 holttestet szedtek össze, de bizonyos hogy háromszor annyi ember találta sírját a tüztegerben.

Szamaritán előadások. Trefort Ágost válás- és közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy a vörös-kereszt egylet orvosai a két budapesti állami tanítónöképzőben előadásokat tarthassanak a beteg és a sebesültek ápolásáról.

A mit oly gyorsan felejtének. Értjük ama nagyilekű adakozásokat, melyekkel főpapjaink mindig járulnak, ott hol valódi szükség van. Si mor János hercegprimás amint biztos forrásból halljuk az árviz károsultak és csallóközi éhínségek számára 7000 frtot adományozott. Isten áldja a nagyilekű főpásztort!

Királyné Londonban. A királyné és Mária Valéria főhercegnő — mint Londonból jelentik — e hó 21-ikén már másodszor látogatták meg a zoológiai kertet. A nap folyamán az angol arisztokrácia számos tagja jelent meg a Claridge-hotelben s följegyezték neveiket. A királyné azonban csak Rothschild Nándor bárót és lady Dudleyt fogadta. Este a főhercegnő a „Téli rege“ előadását nézte meg a Lyceum színházban.

A Boulanger-ügy. A „Salle Favie“-ban tegnap Boulanger-ellenes népgyűlés volt, melyen mintegy 2500 ember vett részt. Joffrin elítélte a karduralmat, míg Neuville gróf Boulanger mellett szólalt fel. A teremben folytonos lármá volt; az „Éljen Boulanger!“ és „Le Boulanger-val!“ kiáltások szakadatlanul váltakoztak. Végül a népgyűlés elítéli Boulanger eljárását és táviratot intézett Pyat Felixhez Marseilleba, melyben szerencsét kíván jelöltségéhez.

(Halálozás) A köztisztelőben álló Kanovics-családot súlyos veszteség érte. A család tisztességes matrónája, öz. Pacséri Kanovics Mór né szül. Szűz Józefa ma reggel 9 órákor 88 éves korában elhunyt. A megboldogult fiánál: Kanovics Béla Mór józsefvárosi esperes-plébánosnál lakott, ki gyöngéd szeretettel csüggött a hű édes anyán. Kívül két fivér maradt még.

Frigyes császár betegsége. Berlin, márczius 24. A császár gégeje helyi kórállapotnak javulását már néhány nap óta figyelemmel kísérte Mackenzie. Ez ép oly feltűnő és csodálatos tünetmenny, mint egyáltalán jóléte, mely azóta jelentékeny haladást tett, mióta a császár Charlottenburgba jött. Mackenzie abból magyarázza ezt, hogy a hazai levegő, a melyben a császár életének legnagyobb részét töltötte, legjobb neki és a megbetegült légző szerveket legkevésbé támadja meg. Ez az észlelés hozzájárulhat ahhoz, hogy a császár nem fog Wiesbadenbe menni, hanem itt marad s a melegebb idő beálltával potsdami palotájába költözik.

Hangját természetesen nem nyeri vissza oly hamar, a mint remélték. A császár beszél ugyan, de halkán és kevésbé érthetően, mivel a magánhangzókat nem, csak a mássalhangzókat bírja kiejteni, a melyeket keményen és érdesen mond ki. Csak Mackenzie és a császárné képesek őt megérteni, annak daczára, hogy érthetetlenül mondja ki az egyes szavakat. Másokkal írásban beszél.

A papirszeletek, melyekre közleményeit írja, nagyon keresettek s emlékképpen őrzik. Mióta azonban ezt megtudta a császár, kezében tartja a czédulákat s úgy olvastatja el azokkal, a kiket fogad; azután összetépi a papirosokat.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

Meghatározására annak, hogy bizonyos datum a hétnek mely napjára esett, szolgál a következő számítás:

A) Az ó-stylű naptár szerint.

Példa: A hét mely napjára esett az orosz-görög naptár szerint 1887. Február 18-ika?

a) Leiratik a kérdéses év; példánkban ez 1887.
b) A kérdéses év elosztatik 4-gyel, és kiiratik az egész hányad; a már el nem osztható maradék nem jó tekintetbe; ez egész hányada példánkban 471

c) Leiratik száma azon napoknak, melynek Január 1-től a kérdéses datumig bezárólag lefolytak (Febr. hó a szökő években is csak 28 nap számítottik) Példánkban Jan. 1-től Febr. 18-ig lefolyt 49

d) Az a) b) c) tételek összeadtnak; lesz itt az összeg 2407

e) A d) alatti összeg elosztatik 7-tel, és megjegyeztetik a tovább nem osztható maradék; ez példánkban 6

f) Az e) alatti maradékból kivonatik 2, és lesz példánkban 4

1887. Febr. 18-a tehát a negyedik nap a hétben. (ha a vasárnap 1-nek, a hétfő 2-nek stb. a szombat pedig zerusnak neveztetik) tehát — hamvazó szerda.

Észrevétel. Ha az e) alatti maradék kisebb kettőnél, tehát zerus vagy 1; és így kettőt e maradékból kivenni nem lehet, ugyan a kettőnél kisebb maradék megtoldandó 7-tel, és az így megtoldott számból vonandó ki a 2; a kivonás utáni maradvány mutatandja a hétnek keresett számát. Ha keresnénk p. o. 1887. Febr. 12-nek napját a hétben, itt az e) alatti maradék zerus lenne, melyből kettőt kivenni nem lehetvén, azt 7-tel toldjuk meg, és akkor vonjuk ki a kettőt, maradni fogván 5; mely szerint 1887. Febr. 12-e csütörtököt mutat.

2. Észrevétel. Ha a kérdéses év szökő és a keresett nap Jan. vagy Febr. hóban van, a c) alatti napok kizárólag veendő, vagyis a Jan. 1-től a szóban levő datumig lefolyt napoknál egyes kevesebb vétetik.

B) Az új stylű naptár szerint

Példa: Mely napjára esik a hétnek 1888. Máj. 20-ika?

a) A kérdéses év leiratik; példánkban . 1888
b) A kérdés alatti év elosztatik 4-gyel, és az egész számokbani hányas — tekintet nélkül az el már nem osztható maradványra — leiratik; ez példánkban 472

c) A teljesen lefolyt századok száma elosztatik négygyel, és az egész számokbani hányas — tekintet nélkül a maradéokra — leiratik; ez példánkban 4

d) Osszeszámítottak a napok, melynek Jan. 1-től a kérdéses napik, bezárólag, lefolytak (Febr. hó a szökő években is csak 28 napot kap); e napok összege példánkban 140

e) Az a) b) c) d) tételek összegeztetnek; tesznek példánkban 2504

f) Az e) alatti összegből kivonatik a teljesen lefolyt századok száma. Példánkban 18 század folyt le teljesen 18

g) E kivonás után megmarad példánkban 2486

h) A g) alatti tétel elosztatik 7-tel; az el tovább már nem osztható maradék mutatja a napnak keresett sorszámát a hétben, ha mondjuk hogy vasárnap-1; hétfő-2 stb. zerus-szombat; példánkban e maradék egy; 1888. Máj. 20-a tehát vasárnap (pünkösdszombat)

Észrevétel. Ha az év szökő, a kérdés alatti nap pedig Jan. vagy Febr. hóban esik, a napok d) alatti száma kizárólag veendő, vagyis 1-gyel kevesebb. Ez észrevétel szerint reájövünk, hogy p. o. 1888. Febr. 15-e szerdára (hamv. szerdára) esik.

FRISSITŐ.

Mi a különbség az ügyvéd és a csiga-evő között? A csiga-evő megeszi a klient a házat hagyja meg — az ügyvéd ellenben kliensét hagyja magára és házat emeszi fel.

*

A buta és okos emberek egyiránt ártatlanok. Csak a félbolondok és félbölcsek, ezek a legveszélyesebbek.

*

A ki meg akarja ismerni a jó embert, figyelmezzon arra, vajon kihez van a szerencsétlennek bizalma.

*

Német alaposság.

Egy berlini leány-tanveldeben következő hajmeresztő thesist adták megfejteni. Kommentározni aligha szükséges. „Es ist aus den Ideen des Plato — den A to men Demokrit's, — der Substanz Spinoza's, — den subjectiven Vorstellungsformen Kant's der Beweis zu erbringen, dass die Philosophie es nie verabsäumt hat, die zu berechnenden Wirkungen ihrer Hypothesen mit ihren in die Wahrnehmung fallenden Wirkungen zu vergleichen.“

*

Embereknek és könyveknek többször kell javíttatniok, hogy hibáikból kitisztulhassanak.

*

Csak a rokónfájdalom facsar ki szemünkből könyveket — és mindenki tulajdonkép csak magáért sír.

*

A legjobb asszony.

Igaz-e, a mit Schiller mond, hogy a legjobb asszony az, a kiről senki sem beszél?

— Nézetem szerint az a legjobb asszony, a ki senkiről sem beszél.

*

Régi de jó.

— Nő hát mi ójság van otthon, Jánus? — kérdi a falúról megérkező kocsist a városban lakó, öt hatosos új földesúr, Rákóczi Izidor fia Pinkász.

— Hát bizon, nem sok ujság van ott nagy-ágos ifju uram, egyéb, minthogy a Bodri megdöglött.

— A Bodri! Az a szép nadj kotya? Enje be kár érte, hát mi baja valta?

— Biz az sokat evett abbul a négy lóbul.

— Micsede, hát a nédj lovunk is megdöglöttthe mogát?

— Megám, szögény párák, nagyon meghajtották őket a vízfordással.

— Micsede vízfordással?

— Mikor a kastély égett.

— Mith beszélsz? Hát a khostélyonk le-égeth?

— Porrá biz' az? Felgyújtották a fákllyákkal.

— Miféle fákllyákkal?

— Hát mikor a mamiját, a nagyságos asszonyt temették.

— Mith, az én liebe mámelebemet elthet-
mették.

— El biz' azt, az Isten nyugtassa meg, hirtelen meghalt, megütötte a lapos guta, mikor meghalotta, hogy a nagyságos Száli kisasszony a rongyszédő Nácival megszökött.

*

Tromf.

A közgyűlésen nagy szerepet játszott X. táblabíró.

A címek elleni háború épen akkor kezdett divatba jönni. X. úr tehát felszólalását ekkép intézte a főispánhoz:

— Elnök úr — és még valami.

Mikor elvégezte dictióját, a főispán viszont megszólítás előreboesátása mellett felelt neki

— Táblabíró úr — egyéb semmi.

*

A b c szerint.

Egy hitelező fizetésre szólította föl adását a hadnagyot.

— Hogy hívják önt, — kérdé a hadnagy.

— Zöllner.

— Cz-vel vagy Z-vel?

— Z-vel, — válaszola a hitelező.

— Akkor igen sajnálom, mert én Abe szerint fizetem hitelezőimet.

*

Rövidlátó.

Tanár az előadás után:

— Uraim, a teremfelügyelő ép most jelenti, hogy egy szemüveget talált; kié lehet?

Egy tanuló: Nem tudom felismerni, az enyém-e, mert elvesztettem szemüvegemet.

*

Az angol és az orvos.

Egy hirneves homeopatha-orvoshoz beállít egy angol lord és elpanaszolja baját. Az orvos figyelmesen meghallgatja s aztán elővesz egy üveget. — Szagolja meg, szól a paeziensnek! Az angol úgy tesz s várja az orvos további rendelkezéseit. — Ön meg van gyógyítva! mondja az orvos méltóságteljesen és elteszi az üveget. — Mennyivel tartozom? kérdi a meglepett lord. — Száz font sterlinggel. — Az angol kinyitja tárczáját, kivész belőle egy nagy bankjegyet, odatartja az orvos orra alá s így szól: Szagolja meg, ön ki van fizetve! Azzal zsebregyűri pénzét és szótlanul távozik.

*

A vásáron.

Vevő (egy kövér disznókereskedőhöz, a ki kövér disznókat hozott a vásárra eladás végett): Hová való maga? — Disznókereskedő: Szent-sibe. — Vevő: Hát osztán ott mind ilyen kövérek a disznók?

*

Étvágykeltő.

Pirók egy esaternatisztítóhoz:

— Ugy-e barátom, ön csak éjjel dolgozik . . . és nappal mit csinál?

— Hol ezt, hol amazt . . . jelenleg ezukrász vagyok.

*

Megmagyarázta.

A szegedi szappan a bécsi kiállításon is nagy figyelmet gerjesztett. — Különösen megnyerte a tetszését egy érdeklődő angolnak, ki meg akarván tudni a készítés módját is, leutazott a kiállítóhoz Szegedre. Megtalálván a hirneves szappangyárost, ilyen párbeszéd fejlődött ki köztük:

Angol: Aztán mennyi szódát vesz, uram, a készítéskor a zsiradékhoz?

Szapp. A mennyi kívántatódik.

A. S mennyi ideig szokta főzni az anyagot?

Sz. Mikor hogy, tisztelt úr.

A. És miről tudja meg, hogy készen van?

Sz. Az maga magát megmutatja.

*

Feltárlála magáta.

Apa: Károly, ma ne menj az uszodába, hisz gyomorfájásról panaszkodtál!

Károly: Sebaj, papa, tudok én uszni a — hátamon is!

*

Enyhítő körülmény.

— Vádlott, ön azt az urat zsványynak, rablónak és nyomorult gazembernek nevezte; mit hozhat fel mentéségre?

Azt, hogy a képviselő választások idején történt!

*

Miudemben gyakorlatias.

A. Hogy van az, hogy ön rendesen kemény kalapot visel, de ha utazik, mindig puha kalapot használ?

B. Tudja, uram, abból az egyszerű okból, mert ha esetleg vasúti összeütközés történik és kemény kalap van a fejemen, akkor ez természetesen összetörnék, míg a puha kalapnak nem árt.

*

Hiszen az a baj.

— Kedves Toni bátyám, épen önhöz akarok menni: csak most az egyszer kölesönözök még 500 forintot, aztán soha még a színemet se látja.

— Hát hiszen épen azért nem kölesönözök én neked egy fityinget sem, mert én is attól tartok, hogy soha se látlak többet.

Felhívás előfizetésre

„KORUNK“

képes kath. hetilap

1888-dik évfolyamára.

Negyedévre . . . . . frt 1.50

Félévre . . . . . „ 3.—

Egész évre . . . . . „ 6.—

Lelkészek, tanítók, kisebb fizetésű hivatalnokok, tanulók és kispárosok egész évre 4 frt, félévre 2 frt; negyedévre 1 frttal is előfizethetnek.

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Munkatársak:

A. Aranyossy J. Celesztin, főt. Pater Angelicus, Abrányi Emil, Arvay Sándor, főt. Bacskányi Ágoston, főt. Balassy István, Bártfay Antal, főt. Bobleter Ignác, Bornemissza Antal, főt. Cseörgheő Aladár, főt. Csicsáky Imre, Dedek Cr. Lajos, Degré Alajos, főt. Hollady Jenő, Hunkár Géza, főt. Karcsu Arzén, főt. Dr. Kazaly Imre, főt. Kántor Lajos, főt. Dr. Koltai Virgil, Dr. Körösy László, főt. Lehmann Ágoston, főt. Lévy Mihály, Luby Sándor, Majthényi Flóra, Sz. Nagy Sándor, főt. Némethy Lajos, főt. Pajer Mihály, Dr. Pisz-tóry Béla, főt. Dr. Puri Iván, főt. Rada István, főt. Razel József, főt. Ross Mór, főt. Rosty Kálmán, főt. Riesz Gáspár, H. Sikor Margit, Dr. Schnierer Aladár, Szokolszky Bertalan, gr. Teleky Sándor, főt. Walla Károly, főt. Dr. Wayand Géza, főt. Varga Mihály, Dr. Váradny Antal, Viz Zoltán, főt. Zemanics István, stb. stb. stb.

Mutatványszámmal ingyen szolgálunk.

6 előfizetőt gyűjtőnek tiszteletpéldánnyal vagy annak megfelelő árával szolgálunk.

